

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSEL ARAŞTIRMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Ahmet Volkan YÜZÜAK¹
Emrah HİĞDE²
Tuğba Nur BOZ³
Zeynep ALEMDAR ZİHNİ⁴

GİRİŞ

Eğitim, bireyin kazandığı kalıcı davranış değişiklikleridir (Kale ve diğerleri, 2015). Bireyin hayatı; yaşadıkları ve öğrendikleri yoluyla değişikliğe uğrayabilmektedir. Eğitim, kişisel gelişim sürecini destekleyen ve düzenli bir şekilde gerçekleştirilen faaliyetler bütünü olarak da tanımlanabilmektedir (Çetin vd., 2004). Bu tanım doğrultusunda eğitimin genel amaçlarını, ilgi alanları ve yetenekleri doğrultusunda bilgili, becerili, kalkınmaya katkıda bulunan, seçme ve seçilme hakkının bilincinde, yeni kültürel değerler oluşturabilen, vatanına ve milletinin bekası için çalışan bireyler yetiştirmek ve daha nicesi olarak sayabiliriz. Millî Eğitim Bakanlığı da bu amaçlara hizmet edebilmek adına öğretim programı hazırlar. Bilim ve teknolojide yaşanan ve ayak uydurulması beklenen hızlı değişim, bireyin, toplumun, konu alanlarının ve doğanın değişen ihtiyaçları, öğrenme süreci, öğretme teori ve yaklaşımlarındaki reformlar bireylerden beklenen davranış değişikliklerini de doğrudan etkilemiştir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018).

¹ Doç. Dr. Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, volkanyuzuak@bartin.edu.tr,
ORCID iD: 0000-0002-4712-0259

² Doç. Dr. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, emrah.higde@adu.edu.tr,
ORCID iD: 0000-0002-4692-5119

³ Bartın Üniversitesi Öğrencisi, tugbanurboz@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-4517-9898

⁴ Doktora Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, , alemdar.zeynep@hotmail.com,
ORCID iD: 0000-0002-7029-0934

likleri olduğu bilinmektedir. Fakat yüz yüze eğitim olmadığı halde öğrenme anlamında verimli bir süreç olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu alanda yapılan çalışmalara bakıldığında ise Fen Bilimleri Eğitimi alanındaki yüksek lisans öğrencileriyle yapılan çalışmaların sınırlı olduğu gözlemlenmiştir. Bu doğrultuda yapılacak yeni çalışmalarla ilgili öneriler aşağıda belirtilmiştir:

- Fen Bilimleri Eğitimi yüksek lisans alanındaki öğrenciler ile daha geniş bir örnekleme çalışılabilir.
- Yüksek lisans öğrencilerine bu derse ilişkin ön test son test yapılabilir.
- Uygulama farklı bölgelerdeki öğrencilere yapılabilir.
- Bilimsel araştırma yöntemleri dersini yüz yüze eğitim ile alan öğrenciler ile uzaktan eğitim yoluyla alan öğrenciler arasında karşılaştırma yapılabilir.
- Uzaktan eğitim ile alınan bilimsel araştırma yöntemleri dersinin verimliliğini belirlemek için yüksek lisans öğrencilerinden bir araştırma raporu yazmaları istenebilir.

KAYNAKLAR

- Akgün, Ö. E. & Güntaş, S. (2018). Lisansüstü öğrencilerinin bilimsel araştırma yeterliliklerinin danışman görüşlerine dayalı olarak incelenmesi: Kuzey Kıbrıs Türkiye Cumhuriyeti örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 8(2), 131-144. DOI:10.19126/suje.365103
- Aktaş, Ö., Büyüktaş, B., Gülle, M. & Yıldız, M. (2020). Covid-19 virüsünden kaynaklanan izolasyon günlerinde spor bilimleri öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutumları. *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-9. Retrieved from <http://cuspor.cumhuriyet.edu.tr/pub/issue/55944/728866>
- Altun Ekiz, M. (2020). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin karantina dönemindeki uzaktan eğitim ile ilgili görüşleri (nitel bir araştırma). *Journal of Sport and Recreation Researches*, 2(11),1-13. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/srad/issue/54676/740217>
- Arar, A. (1999). "Uzaktan Eğitimin Tarihsel Gelişimi, Uzaktan Eğitim Uygulama Modelleri ve Maliyetleri", Birinci Uzaktan Eğitim Sempozyumu 15-16 Kasım 1999, Ankara: Kara Kuvvetleri Eğitim ve Doktrin Komutanlığı.
- Bacanak, A. & Celep, A. (2013). Yüksek lisans yapan öğretmenlerin bilimsel süreç becerileri ve kazandırılması hakkındaki görüşleri. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 10(1), 56- 78.
- Bingül, A. B., Türk, A. & Ak, R. (2020). Covid-19 bağlamında tarihteki büyük salgınlar ve ekonomik sonuçları. *Turkish Studies*, 15(4), 189-200. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44242>
- Cantekin Banu, Corona Virüs Online Eğitimi Nasıl Etkiledi, <https://www.iienstitu.com/blog/corona-virus-online-egitimi-nasil-etkiledi>, adresinden 10.06.2021 tarihinde erişim sağlandı.
- Collins, A., & Halverson, R. (2009). *Rethinking education in the age of technology: the digital revolution and the schools*. New York: Teachers College Press.
- Çelik, S., Şenocak, E., Bayrakçıkan, S., Taşkesenligil, Y. & Doymuş, K. (2005). Aktif Öğrenme Stratejileri Üzerine Bir Derleme Çalışması. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0(11). 55-185. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunikkefd/issue/2772/37083>

FEN EĞİTİMİ ARAŞTIRMALARINA GÜNCEL BAKIŞ IX

- Çelikten, M., Şanal, M. & Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-237.
- Çepni, S. & Çil, E. (2011). *Fen ve Teknoloji Programı (Tanıma, Planlama, Uygulama ve SBS' yle İlişkilendirme) İlköğretim 1. ve 2. Kademe Öğretmen El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çetin, Ö., Çakıroğlu, M., Bayılmış, C. & Ekiz, H. (2004). "Teknolojik Gelişme İçin Eğitimin Önemi ve İnternet Destekli Öğretimin Eğitimdeki Yeri", *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(3). s.144-147.
- Çoban, S. (2013). "Uzaktan ve Teknoloji Destekli Eğitimin Gelişimi", İstanbul: XVI. Türkiye'de İnternet Konferansı Bildiri Kitabı.
- De Luca, G., Van Kerckhove, K., Coletti, P., Poletto, C., Bossuyt, N., Hens, N., et al. (2018). The impact of regular school closure on seasonal influenza epidemics: a data-driven spatial transmission model for Belgium. *BMC infectious diseases*, 18(1), 29.
- Devran, Y. & Elitaş, T. (2016). Uzaktan eğitim: Fırsatlar ve tehditler. *Online Academic Journal of Information Technology*, 8(27), 31-40. <https://doi.org/10.5824/1309-1581.2017.2.003.x>
- Erdem, İ. (2020). Koronavirüse (Covid-19) Karşı Türkiye'nin Karantina ve Tedbir Politikaları, *Journal of Turkish Studies*, 15(4), 377-388. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.43703>
- Favale, T., Soro, F., Trevisan, M., Drago, I., & Mellia, M. (2020). "Campus traffic and e- Learning during COVID-19 pandemic." *Computer Networks*, 176, 107290.
- Genç, S., Engin, G. & Yardım, T. (2020). Pandemi (Covid-19) sürecindeki uzaktan eğitim uygulamalarına ilişkin lisansüstü öğrenci görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (41), 134-158. <https://doi.org/10.33418/ataunikkefd.782142>
- Karakuş, İ. & Yanpar Yelken, T. (2020). Uzaktan eğitim alan üniversite öğrencilerinin sosyal bulunuşluk ile işlemsel uzaklıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(1),186-201. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.3506>
- Karakuş, N., Ucuzsatar, N., Karacaoğlu, M.Ö., Esendemir, N. & Bayraktar, D. (2020). Türkçe öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri. *Rumelide Journal of Language and Literature Studies*, 19, 220-241. <https://doi.org/10.29000/rumelide.752297>
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kawano, S., & Kakehashi, M. (2015). Substantial impact of school closure on the transmission dynamics during the pandemic flu H1N1-2009 in Oita, Japan. *Plos one*, 10(12).
- Kırık, A. M. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 0(21), s.73-94. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruid/issue/22159/238064>
- Korkmaz, Ö., Şahin, A. & Yeşil, R. (2011). Bilimsel Araştırmaya Yönelik Tutum Ölçeği Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. *International Online Journal of Educational Sciences*. 3(3), 1169-1194.
- Kürtüncü, M. & Kurt, A. (2020). Covid-19 pandemisi döneminde hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitim konusunda yaşadıkları sorunlar. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(5), 66-77. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/asead/issue/54658/725503>
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). *İlköğretim Kurumları (İlkokullar ve Ortaokullar) Fen Bilimleri (3,4,5,6,7,8. Sınıflar) Öğretim Programı*. Ankara: MEB Yayını.
- Milli Eğitim Temel Kanunu (1973, 24 Haziran). *Resmi Gazete* (Sayı: 14574)..
- Odabaş, H. (2004). "İnternet tabanlı uzaktan öğrenim modelinin bilgi hizmetlerine yönelik yüksek öğretim programlarında kullanımı", Ankara: Saga of Librarianship International Symposium Proceedings Book.
- Papi, C. & Büyükaslan, A. (2007). "Türkiye ve Fransadaki Uzaktan Eğitimde Gelişmeler: Hangi Eğitim Hakkı", Marsilya: Colloque Tice Mediterranee- Uzaktan Eğitimde İnsan / Değişim Sorunsalı.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri* (Çev. Ed. Bütün, M. ve

Uzaktan Eğitim Sürecinde Yüksek Lisans Öğrencilerinin Bilimsel Araştırmaya İlişkin Görüşleri

- Demir, S.B), Anı Yayıncılık.
- Sanders, L. (2001). Reducing Students Anxiety in Research Methods. *Focus on Teacher Education*. 1(3), 3-9.
- Saracaloğlu, A. S. (2008). Lisansüstü öğrencilerin akademik güdülenme düzeyleri, araştırma kaygıları ve tutumları ile araştırma yeterlikleri arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 179-208. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yyu-efd/issue/13714/166039>
- Saracaloğlu, A. S., Varol, S. R. & Ercan, İ. E. (2005). Lisansüstü Eğitim Öğrencilerinin Araştırma Kaygıları, Araştırma ve İstatistiğe Yönelik Tutumları ile Araştırma Yeterlikleri Arasındaki İlişki. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi. Özel Sayı. 17*, 187- 199. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deubefd/issue/25433/268360>
- Serçemeli, M. & Kurnaz, E. (2020). COVID-19 pandemi döneminde öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 40-53. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/utsobilder/issue/55152/741358>
- Tatar, N. (2006). *İlköğretim Fen Eğitiminde Araştırmaya Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Bilimsel Süreç Becerilerine, Akademik Başarıya ve Tutuma Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Trimarco, K. A. (1997). The Effects of a Graduate Learning Experience on Anxiety, Achievement, and Expectations in Research and Statistics (Report No. TM028328). Paper presented at the Annual Meeting of the Northeastern Educational Research Association. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 419 022).
- Tuncer, M. & Tanaş, R. (2011). Akademisyenlerin uzaktan eğitim programlarına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi (Fırat ve Tunceli Üniversiteleri Örneği). *İlköğretim Online Dergisi*, 10(2), 776-784. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8592/106837>
- Wheeler, C. C., Erhart, L. M., & Jehn, M. L. (2010). Effect of school closure on the incidence of influenza among school-age children in Arizona. *Public health reports*, 125(6), 851-859.
- Yamamoto, G., T. & Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 25- 34. <https://doi.org/10.32329/uad.711110>
- Yaylacı, H. S. (2000). *İnternet’te eğitim*. Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK) (2020a). Basın açıklaması, <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/>, adresinden 25.04.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK). (2020b). Basın açıklaması. <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/YKS%20Ertelesenmesi%20Basin%20Açiklamasi.aspx>, web adresinden erişim sağlanmıştır.
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK) (2020c). Basın açıklaması, <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/>, adresinden 25.04.2021 tarihinde erişim sağlanmıştır.